

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-234

30.3.2023

Gjensidige Forsikring ASA

Motorvogn

Forsikringspremie – korrekt beregnet ved endring av kjørelengde i avtaleperioden og ved opphør?

Sikrede krevde refundert forsikringspremie for sin bil og viste bl.a. til at han reduserte kjørelengden i avtaleperioden fra 20 000 til 18 000, og at han hadde ubrukt kjørelengde som følge av en skade som medførte at bilen ble kondemnert og avregistrert. Foretaket avviste refusjonskravet. Det hevdet det hadde beregnet korrekt premie, og at det var tatt hensyn til at kjørelengden ble endret i avtaleperioden, og at forsikringen opphørte før hovedforfall. Nemnda kom til at foretakets beregning av premie var korrekt.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 1 800 (krav)

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om refusjon av forsikringspremie.

Sikrede forsikret sin bil (bil A) i foretaket 20.12.21. Forsikringsbevis utstedt 23.12.21 for avtaleperioden f.o.m. 21.12.21 anga avtalt årlig kjørelengde til 10 000 km, bilens kilometerstand pr. 20.12.21 til 239 900, at "*Kilometerstand må ikke overstige 249 900 fram til 20.12.2022*", og at "*Kilometerstand må leses av innen neste hovedforfall*".

Ifølge "*Betalingsoversikt Avtalegiro*" utstedt 17.1.22 til sikrede var årlig forsikringspremie kr 14 978 som skulle fordeles på ti trekk. Sikrede skulle 24.2.22 betale kr 1 505 og deretter kr 1 497 hver måned for perioden 24.3.22 til 24.11.22.

Sikrede forsikret en moped under samme avtale for perioden 12.4.22–25.6.22. Det ble deretter utstedt en ny "*Betalingsoversikt Avtalegiro*" 28.6.22 som viste at sikrede 24.7.22 skulle betale kr 1 513, og deretter kr 1 512 hver måned fra 24.8.22 til 24.11.22, dvs. totalt kr 7 561.

Sikrede endret 5.10.22 avtalt kjørelengde fra 10 000 til 20 000 km via foretakets nettside og avleste da bilens kilometerstand til 256 100. I nytt forsikringsbevis utstedt 6.10.22 for avtaleperioden gjeldende fra 21.12.21 sto det at "*Kilometerstand må ikke overstige 259 900 fram til 20.12.2022*". Foretaket utstedte samme dag en faktura hvor det fremgikk at gjenværende beløp å betale for avtaleperioden var kr 6 120. Dette beløpet, som inkluderte ekstrakostnadene ved en økt årlig kjørelengde fra 10 000 til 20 000, skulle iht. en ny betalingsoversikt betales med kr 3 060 per 24.10.22 og 24.11.22.

Ifølge en takstrapport datert 9.11.22 for et annet forsikringsforetak ble sikredes bil 5.10.22 skadet. Taksten angir skadetakst kr 146 475, kilometerstand 256 112, og "INNØSING".

Sikrede endret 18.11.22 den årlige kjørelengden til 18 000 km, og ifølge opplysninger gitt av foretaket ble kilometergrensen ved hovedforfall 20.12.22 satt til 258 000 etter denne endringen. Avtalegirotrekket på kr 3 060 med trekkdirto 24.11.22 var på det tidspunktet allerede sendt sikredes nettbank, og foretaket tok derfor den reduserte årlige kjørelengde fra 20 000 til

18 000 km med i fakturaen og betalingsoversikten for avtalegiro som ble utstedt til sikrede for nytt forsikringsår. Foretaket la da til grunn at sikrede ville betale trekket på kr 3 060 ved forfall 24.11.22, og at overskytende premie pga. redusert årlig kjørelengde fra 20 000 til 18 000 km skulle fratrekkes i fremtidige trekk.

Sikrede tegnet 18.11.22 forsikring for en ny bil (bil B), og foretaket fikk 21.11.22 elektronisk melding fra Trafikkforsikringsforeningen (TFF) om at bil A var avskiltet 18.11.22. Foretaket annullerte etter det forsikringen for bil A fra 18.11.22 og trakk etter det fra premie og trafikkavgift for bil A for perioden 18.11.22 til hovedforfall 20.12.22.

Sikrede krever tilbakebetalt premie og anfører at foretaket har tatt for mye betalt i premie for bil A da han økte kjørelengden til 20 000 km. Dette førte til en dobling i månedlig faktura. Bilen ble kondemnert etter påkjørsel 5.10.22 med avregistrering 18.11.22. Bilen ble ikke benyttet etter skadedato 5.10.22, mens han er fakturert kr 3 060 pr. måned for ubenyttet kilometerstand. Bilen har kun gått 12 km av det antall km han har betalt for.

Sikrede anfører at man ved hovedforfall kontakter sitt forsikringsforetak og opplyser om kilometerstand, og at det så gjøres et fratrekk for de kilometer som ikke er "brukt" av det som er oppgitt i forsikringsbeviset. Siden det kun ble brukt 12 km, mener sikrede at det månedlige beløpet skulle vært redusert til ca. kr 1 500 igjen, og at det samtidig burde vært gjort et fratrekk i forhold til alle kilometer som ikke kunne benyttes da bilen ble vraket. Sikrede krever at foretaket tilbakebetaler halvparten av det fakturerte beløpet på kr 3 060, og i tillegg betaler tilbake premie for de kilometerne som det er betalt for, men som ikke er brukt som følge av skadesaken.

Forsikringsforetaket avviser tilbakebetalingskravet og anfører at beregningene av kjørelengde og skyldig premie er korrekt. Fakturaoversikten sendt sikrede 22.11.22 viser fratrekk for perioden fra 18.11.22 til hovedforfall 20.12.22, samt for kommende forsikringsår, da fornyelse for nytt forsikringsår allerede var sendt da forsikringen for den aktuelle bilen opphørte (kr 14 849 i premie og kr 2 975 i fratrekk for forsikringsåret 20.12.22–20.12.23.) Foretaket opplyser at sikrede har betalt tilsendt trekk på kr 3 060, som er trukket fra skyldig premie videre på avtalen, og opplyser at han videre skal betale kr 785 og kr 774 månedlig for den nye bilen han forsikret iht. tilsendte betalingsplan. Når kjørelengden for inneværende forsikringsår økes midt i året, må ekstrakostnaden for det fordeles på de resterende månedlige trekkene kunden skal betale i forsikringsåret. Foretaket viser til at sikrede hadde kjørt 239 900 km 20.12.21, at bilen ble avlest 18.11.22 til 256 112 km, og at årlig beregnet kjørelengde ved fullt forsikringsår med det bruket var 17 864 km. Sikrede måtte da velge 18 000 i kjørelengde for å ha nok kilometer for et helt forsikringsår. Siden forsikringen ble annullert 18.11.22, fikk han på avtalen fratrasket skyldig premie og dermed også kjørelengde for bilen for perioden fra 18.11.22 til hovedforfall 20.12.22.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket har beregnet korrekt forsikringspremie, herunder om det kan kreve tilleggspremie for økt kjørelengde for hele avtaleperioden ved endring av denne i forsikringsperioden, og om sikrede kan kreve refusjon for ubrukt kjørelengde.

Sikredes forsikringsbevis fastslår under "Avlesning av kilometerstand (gjelder for forsikringer med kjørelengde)" at:

Hvor langt du kjører påvirker prisen på forsikringen. Dersom det ikke er registrert riktig kilometerstand på kjøretøyet kan det påvirke erstatningen ved skade.

Videre står det under "Ansvarsbegrensninger":

Du må varsle Gjensidige

- hvis opplysningene ovenfor ikke er riktig er ufullstendige, eller at kjøretøyet er forsikret med privatforsikring og benyttes i næringsvirksomhet, kan Gjensidige endre avtale og pris. Feil opplysninger kan også føre til oppsigelse av avtalen og reduksjon/bortfall av erstatning.

- hvis motorkjøretøy skal endres eller påbygges, eller tekniske egenskaper skal endres

- [.....]

Ellers kan retten til erstatning helt eller delvis falle bort (forsikringsavtaleloven § 4-6).

Du må også varsle Gjensidige

- hvis sikkerhetstiltakene endres

- hvis avtalt årlig kjørelengde overskrides

Ellers kan erstatningen reduseres forholdsmessig - ut fra forholdet mellom avtalt og riktig pris (forsikringsavtaleloven § 4-7).

Du må også varsle Gjensidige hvis kjøretøyet kjøres mindre enn avtalt kjørelengde.

For mer informasjon om riktig valg av årlig kjørelengde - se www.gjensidige.no/kjorelengde

Forsikringsbeviset utstedt 23.12.21 angir årlig kjørelengde til 10 000 km, kilometerstand pr. 20.12.21 til 239 900 og sier at kilometerstanden ikke må overstige 249 900 fram til 20.12.22. Forsikringsbeviset utstedt 6.10.22 angir at kjørelengden var endret til 20 000 km, at kilometerstand var avlest 5.10.22 til 256 100, og at årlig kilometerstand ikke måtte overstige 259 900 til 20.12.22. Foretaket har opplyste at sikrede 18.10.22 endret kjørelengden fra 20 000 til 18 000 km, og at kilometergrensen ved hovedforfall 20.12.22 da ble satt til 258 000.

Nemnda forstår saken slik at sikrede da han endret kjørelengden 5.10.22 fra 10 000 km til 20 000 km, hadde kjørt 256 100 km, som er 6 200 km mer enn det som var avtalt for hele forsikringsperioden, dvs. for perioden fra 21.12.21 og frem til 20.12.22. Nemnda legger videre til grunn at sikrede endret kjørelengden på nytt 18.10.22 til 18 000 km, at kilometerstanden da var 256 112, og at grensen ved hovedforfall 20.12.22 ble satt til 258 000.

Sikrede har ifølge forsikringsavtalen rett til å endre avtalt kjørelengde i løpet av avtaleperioden. Nemnda forstår sikrede slik at han mener foretaket i så fall kun kan kreve økt premie for gjenværende del av avtaleperioden, dvs. for perioden etter endringstidspunktet.

Forsikringsbeviset fastslår at "Hvor langt du kjører påvirker prisen på forsikringen". Premien beregnes for hele året for den kjørelengden som benyttes for dette året. Ved endring midt i perioden må derfor tidligere premie basert på en lavere kjørelengde økes forholdsmessig for å inkludere økningen i kjørelengden. Siden tidligere premie allerede er betalt, må ubetalt premie legges til de terminene som gjenstår, jf. for så vidt FinKN 2020-267 og 2020-692. Sikrede må derfor betale for økning i kjørelengden fra 10 000 til 18 000 km for hele forsikringsperioden, dvs. for perioden fra 21.12.21 og frem til bilen ble avregistrert 18.11.22.

Sikrede anfører at det skal gjøres fratrekk for ubrukte kilometer i forhold til det som er oppgitt i forsikringsbeviset. Nemnda forstår sikrede slik at han mener at når bilen ble kondemnert, kan foretaket ikke kreve betalt for avtalt kjørelengde. Sikredes forsikringsavtale inneholder ingen regler om at foretaket skal refundere premie ved ubrukt kjørelengde. Forsikringen løper fra hovedforfall til hovedforfall med mindre sikrede sier opp avtalen i mellomtiden. Kjørelengde er en risikofaktor foretaket vurderer når det fastsetter premien. At faktisk risiko viser seg å bli mindre enn oppgitt risiko, betyr ikke at foretaket har plikt til å betale tilbake premien med mindre en slik løsning har hjemmel i vilkårene, jf. for så vidt FinKN 2020-692 og 2021-958.

Sikrede kan ifølge fal. § 3-6 si opp avtalen hvis forsikringsbehovet opphører. Så lenge han ikke gjør det, er han forpliktet til å betale premie selv om forsikringsgjenstanden kondemneres.

Sikredes forsikringsbevis sier at "Du må også varsle Gjensidige hvis kjøretøyet kjøres mindre enn avtalt kjørelengde. For mer informasjon om riktig valg av årlig kjørelengde – se www.gjensidige.no/kjorelengde". Denne nettsiden har følgende omtale av refusjon for ubrukt

kjørelengde:

Ja, men det forutsetter at du tar kontakt med oss før hovedforfall ditt. Derfor er det lurt at du oppdaterer kilometerstand og følger med på kilometergrensen din. Vi kan ikke refundere for kjørelengde du har til overs fra forrige forsikringsperiode.

Nettsiden tilsier at sikrede kan kontakte foretaket før hovedforfall for reduksjon av kjørelengde for inneværende forsikringsperiode. Sikrede reduserte sin kjørelengde fra 20 000 til 18 000 km før bilforsikringen ble avsluttet og fikk premierufusjon for dette. Nemnda kan ikke se noe grunnlag for ytterligere refusjon av premie for ubrukt kjørelengde. Sikrede varslet ikke foretaket om ytterligere reduksjon i kjørelengden før etter at forsikringen var avsluttet.

Nemnda finner det for øvrig usannsynlig at sikrede ville fått endret kjørelengden fra 18 000 km om han hadde varslet foretaket om det i tide. Bilens kilometerstand da forsikringsperioden startet 21.12.21 var 239 900 og øket til 256 112 per 18.10.22. I avtaleperioden kjørte bilen følgelig 16 212 km. Det er ikke fremlagt noe kjørelengdeintervall sikrede kunne ha valgt mellom 16 212 km og 18 000 km. Det ville derfor ikke hatt noen betydning om sikrede hadde fremsatt krav om dette før forsikringen ble avsluttet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).